

2024.054

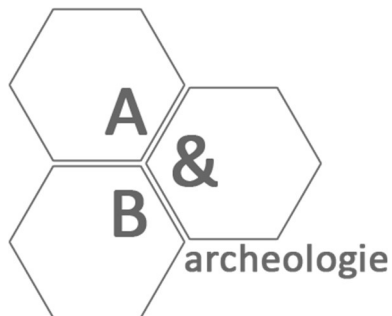
Archeologienota Waregem Schoendalestraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Gwendy WYNS

28-3-2024

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan de Schoendalestraat, de Grottelaan, de Pitantiestraat, de Spoorweglaan en Henri De Brabanderestraat te Desselgem en Sint-Eloois-Vijve (deelgemeenten van Waregem, provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingreep een oppervlakte heeft van minstens 1000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 23 837m² en bestaat uit 3 verschillende deelzones. De eerste zone bevindt zich ter hoogte van de Schoendalestraat en aansluitende delen van de Henri De Brabanderestraat; deelzone 2 omvat een groot deel van de Schoendalestraat, een deeltje van de Pitantiestraat en de rotonde hiernaartoe. Deelzone 3 bestaat uit een deel van de Schoendalestraat en aansluitende delen van de Spoorweglaan en Grottelaan. Het projectgebied wordt quasi integraal ingenomen door deze bestaande wegen en het gabarit ervan..

De Schoendalestraat volgt volgens historici het traject van de een historische weg, zo'n 3.000 jaar geleden getrokken over de hoogste kouterruggen. De weg liep langs de rechteroever van de Leie van Kortrijk naar Deinze. Uit de cartografische bronnen blijkt dat de huidige wegen teruggaan tot de tweede helft van de 18de eeuw. Sinds het midden van de 19de eeuw lijkt het tracé van de weg geen grootschalige wijzigingen ondergaan te hebben; wel is sindsdien de straatbedekking uiteraard wel aangepast, is er een riolering onder de straat aangelegd, en is rond 2000 het kruispunt met de Pitantiestraat vervangen door een rotonde.

Het plangebied bevindt zich in het Leie-Schelde Interfluvium ten zuiden van de alluviale Leievallei. Binnen het grondgebied van de fusiegemeente Waregem wordt een overgang van een lemig deel (westelijke zijde) naar een meer zandig deel (oostelijke zijde) onderscheiden. Langs de noordelijke grens van de fusiegemeente bevindt zich de vallei van de Leie, in het oostelijk deel wordt de gemeente doorsneden door de vallei van de Gaverbeek. Deze deelt de gemeente op in 2 hoger gelegen heuvelruggen met TAW-waardes van ca. +17m en +20m TAW. Het plangebied bevindt zich op de noordelijke grens van de heuvelrug, het centrale deel wordt doorsneden door de Leiebeek en bevindt zich op een iets lager gelegen deel. Deelzones 1 en 3 bevinden zich op een iets hoger gelegen deel langs de heuvelrug. Het reliëf van het plangebied sluit aan bij dat van de ruimere omgeving. Het varieert van ca. +28m TAW ter hoogte van deelzone 1 om te dalen naar ca. +13m TAW ter hoogte van het centrale deel en opnieuw te stijgen naar ca. +16m TAW in deelzone 3. Bodemkundig kunnen verschillende bodems verwacht worden, gaande van (matig) droge lemig zandbodems zonder profielontwikkeling of met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont tot natte zandleembodems zonder profielontwikkeling en zeer sterk gleyige kleibodems zonder profielontwikkeling. Deze laatste bevinden zich op de plaats waar de Leiebeek het projectgebied doorsnijdt.

Zowel in de nabije als ruime omgeving van de Schoendalestraat werd al heel wat gravend archeologisch onderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan wijzen erop dat de omgeving reeds sinds de steentijd

gefrequenteerd werd en sinds de metaaltijden over de Romeinse periode tot de middeleeuwen bewoond werd. De combinatie van de ligging nabij de Leievallei en de hoger gelegen heuvelrug heeft hier vermoedelijk een groot aandeel in gehad.

Op basis van de landschappelijke ligging van het plangebied, in een hoger gelegen zone deels nabij een natuurlijke beekvallei en in de ruimere omgeving van een belangrijke natuurlijke waterloop, geldt een verhoogd archeologisch potentieel voor steentijd artefactensites. Verder zouden op basis van deze ligging en archeologisch onderzoek in de nabije en ruimere omgeving sites uit de metaaltijden over de Romeinse periode tot de middeleeuwen aanwezig kunnen zijn.

De geplande werken bestaan voornamelijk uit de aanleg van nieuwe fietspaden langs of op de bestaande wegen, zowel langs één zijde of langs beide zijden van de wegenis. Het fietspad wordt voorzien in rood beton met een dikte van 18cm. Onder dit fietspad wordt een schraalbetonfundering van 20cm voorzien. Waar mogelijk wordt het fietspad vrijliggend geplaatst met een groenzone tussen het fietspad en de wegenis. Indien mogelijk worden in deze groenzone bomen aangeplant. Waar geen ruimte is voor deze groenstrook wordt het fietspad verhoogd geplaatst. Op de plaatsen waar het fietspad over gaat van één naar beide zijden of omgekeerd is een verhoogde oversteekplaats voorzien door middel van een verkeersdrempel. Ter hoogte van de Grottelaan worden 2 oversteekplaatsen voorzien, zodat de oversteek veilig kan gebeuren. Aan de ingang van Schoendalebos wordt een verbreding in het fietspad voorzien, zodat met de fiets de oversteek naar dit domein kan gemaakt worden. Waar nodig wordt de as van de bestaande wegenis verplaatst om het fietspad vrijliggend te kunnen ontwerpen. Rond de rotonde worden de fietspaden vrijliggend aangelegd en de oversteekplaatsen worden iets buiten de rotonde haaks op de rijweg gelegd, dit om de zichtbaarheid van de fietsers te verhogen voor het verkeer. De bestaande parkeerstroken naast de wegenis worden vervangen door nieuwe parkeerstroken in grijze betonstraatstenen in halfsteens verband. De nieuw aan te leggen wegenis heeft een 3-laagse asfalt opbouw (4 + 6 + 6) op een funderingspakket van 60cm. Algemeen blijft de impact van de geplande werken binnen het plangebied beperkt gezien het grootste deel van de nieuw aan te leggen fietspaden zich in het gabarit van de huidige wegenis bevinden. Daarnaast zal op sommige plaatsen de huidige infrastructuur vervangen worden door een nieuwe zonder al te veel bijkomende bodemingrepen.

Het plangebied kent een eerder hoge archeologische verwachting. Zowel steentijd artefactensites als sites met grondsporen zouden aanwezig kunnen zijn op het terrein. De geplande werken voor het aanleggen van het fietspad grijpen echter slechts plaatselijk en ondiep in de bodem in, deze bodemingrepen situeren zich bovendien op reeds (naar verwachting) verstoorde zones (bestaande fietspaden, rijbaan en het gabarit ervan) en betreffen smalle lijnvormige locaties. Verder onderzoek van deze (reeds verstoorde) locaties zal hierdoor niet leiden tot nuttige archeologische kenniswinst. Er wordt bijgevolg geen verder vooronderzoek geadviseerd.